

ROMÁN

AL
press

edice
KIOKAN

JAROSLAVA ČERNÁ

VLADISLAV II.

NEČEKANÝ VZESTUP ZAVRŽENÉHO DĚDICE

edice
KIO/KAN

Copyright © Jaroslava Černá, 2018

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Jaroslava Černá, 2018

Redakční úprava Otilie Grezlová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2018

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7543-842-3

OBSAH

ČÁST PRVNÍ

TEN, KTERÝ NEBYL
PŘEDURČENÝ VLÁDNOUT 7

ČÁST DRUHÁ

GERTRUDA BABENBERSKÁ PO BOKU
KNÍŽETE VLADISLAVA II. 41

ČÁST TŘETÍ

JUDITA DURYNSKÁ
A KRÁL VLADISLAV I.
SPOJILI BŘEHY I ZEMĚ 109

ROK 2018: ULOŽENÍ OSTATKŮ KRÁLE
VLADISLAVA I. A KRÁLOVNY JUDITY,
REKONSTRUKCE JUDITINY PODOBY
PODLE NALEZENÉ LEBKY 233

ČÁST PRVNÍ

TEN, KTERÝ NEBYL
PŘEDURČENÝ
VLÁDNOUT

KAPITOLA 1

ZAČÁTEK LÉTA ROKU 1136

„Tak pomůže mi někdo?“ Vladislav tentokrát neměl sílu sám se vyšvihnout do sedla svého hnědáka. Ani vyplašenému hřebci se nejistý přiopilý jezdec nelíbil a zmateným tancem na štíhlých nohách odmítal marné pokusy mladého knížecího synka usadit se na jeho mocném hřbetě. Mladík potřeboval získat alespoň trochu jistoty, když už ho po bujaré noci neposlouchaly nohy, v hlavě mu hučelo a zarudlé oči těžko rozeznávaly i postavy v nejbližším okolí.

Vladislavovi kumpáni se zalykali smíchy. Po probdělé noci plné popíjení a zábavy na tom nebyli o mnoho lépe.

„Nebylo by lepší se trochu prospat, než se vydáme na cestu?“ Vladislavův přítel si promnul oči a pokusil se svého velitele dál přesvědčovat. „Tak unavení se přece neudržíme dlouho v sedle a nic se nestane, když vyrazíme až zítra.“

„Nic takového!“ zavrčel kníže, a přestože se mu jazyk lepil na patro, byl odhodlaný na dlouhou výpravu vyjet okamžitě.

„Copak vám nezáleží na rytířských ostruhách? A kde si myslíte, že dosáhnete slávy a vysloužíte si obdiv než při výpravě do Říma?“ Plamenná Vladislavova slova však

byla v rozporu s tím, jak se mu podlomila kolen. Zapotácel se a musel usednout na jeden z kmenů u ohniště, které, i když teď dohasínalo, bylo celou noc svědkem bujarého veselí, popíjení a odvážané zábavy s dívkami z nejbližší vesnice.

„Máš pravdu, příteli, po rytířských ostruhách a skutcích, kterými si je vysloužíme, toužíme všichni,“ rozesmál se další přio opilý Vladislavův kumpán. „Ale tažení počká. Co nám chybí? Máme všeho dostatek, císař Lothar je daleko a bůhví, jestli on sám už vyrazil na tak dlouhou cestu. Vyčkejme na jeho pokyny a pak se k výpravě připojíme.“

„Ale já jsem slíbil strýci Soběslavovi, že povedu pomocný oddíl na podporu císaře do Říma,“ pronesl Vladislav rezignovaně, protože sám marně sbíral síly na cestu. „A pak, nezapomeňte, že právě díky mému vládnoucímu strýci nám nic nechybí. Kníže Soběslav mi věří, proto mě pověřil vašim velením a svěřil mi i peníze na tažení.“

„A kdo se kdy dozví, který den a kde jsme se k císařské výpravě připojili? A komu tažení prospívá? Copak tys strýci slíbil, že podpoříš císaře? To slíbil on a jen pro vlastní zájem.“

„Máš pravdu, na císaři mi nezáleží, jen jsem si myslel, že po jeho boku se snadněji zviditelním a vyznamenám hrdinskými skutky.“ Vladislav mírně pokrčil rameny a pak si dlaněmi promnul pomačkaný obličej. „Co jsme to, u všech svatých, celou noc popíjeli za patoky? Hlava mi třeští a páchneme jako tchoři,“ dodal znechuceně. „Strýc Soběslav nám svými stříbrňáky zajistil blahobyt po celou dobu tažení a my tady v Čechách popíjíme jakési kyselé pivo.“

„A lepší to nebude,“ zapochyboval další z Vladislavových přátel. „Jsme pouhý pomocný oddíl a až se přidáme k císaři, to nejlepší k jídlu a pití bude pouze na jeho stole. Na obyčejné vojáky zbude vždy to nejhorší.“

„Škoda, že císař netáhne do Uher,“ ožil další opilec. „Tam prý jsou ta nejlepší vína. Rudá a lahodná, jaká se v českých zemích nerodí.“

„Tak potáhneme do Uher! Sami a bez císaře!“ Vladislav se vlastnímu vtípku uchechtl, jenže jeho družina nadšeně souhlasila.

„Zmizíme v Uhrách!“ ozvalo se nadšeně. „Nikdo nás hledat nebude, císař pojede do Říma i bez nás, jistě má dostatek vlastního doprovodu a škoda peněz pro nevďěčného vladaře, když si je můžeme užít sami.“

„Ale já jsem slíbil strýci...“

„Nic se nedozví a my si užijeme života...“

Vladislav se konečně probral a jeho vlastní hloupý nápad využít peníze od strýce, vládnoucího Přemyslovce Soběslava, se mu líbil čím dál více. „Nakonec, proč ne. Copak mi o něco jde? Je lepší se bavit, než se trmácet do Říma pro nic za nic. Rytířem se stejně časem stanu a co jiného bych mohl očekávat? Dostat se na knížecí stolec nemám nárok, na ten číhají snad všichni moji přemyslovští příbuzní. A strýc Soběslav stejně prosazuje pouze svého nejstaršího syna!“

„Jistě, vždyť to právě kvůli vlastnímu synovi posílá tebe na tažení. Ty nasazuješ krk a jeho syn bude vládnout. On slíbil pomoc císaři a císař podpoří jeho prvorozeného na trůně!“

Vladislav se rozesmál. „Hodný strýc nám dal dostatek prostředků, abychom po dobu tažení nestrádali, a my jeho dobrou vůli splníme po svém.“ Usednout na koně už se ale nepokoušel. Zamžoural do sílícího slunce, zív a líně pronesl: „Je rozhodnuto. Císař ať táhne, kam chce, my zamíříme do Uher. Teď ale najděte stín, musíme se před dalekou cestou posilnit spánkem.“

KVĚTEN 1138, DVORSKÝ SJEZD V BAMBERKU

„Musím pro svého prvorozeného syna zajistit knížecí stolec za každou cenu,“ ujistil se polohlasem vévoda českého knížectví Soběslav, když vyčkával na audienci u nového římského krále Konráda III.

„Bez obav, pane vévodo, král Konrád nemá důvod zamítnout tvého syna jako nástupce na stolci Přemyslovců,“ uklidňoval svého pána jeden z jeho poradců. „To kdyby seděl na trůně ještě císař Lothar, to by byla jiná, ten by ti zradu a dezerci synovce neodpustil. Ale ten je na pravdě Boží a kdo by vytahoval staré hříchy nezralého mládí? A myslím, že nový král ani neví, co mladý kníže provedl a jak zrádně se zachoval. Vladislav není ve hře a odmítnout nástupnictví tvého syna král nemůže. Podpoří tě, uvidíš.“

Král Konrád se zahleděl na příchozího českého vévodu Soběslava, nasadil samolibý úsměv a naslouchal jeho pokorným prosbám.

„Veličenstvo,“ sklonil se Soběslav odhodlaně před novým králem. „S nástupem mého syna Vladislava na knížecí trůn souhlasí i zástupci urozených rodů v českých zemích. Bez tvé podpory a souhlasu bych ale nikdy nemohl v klidu zemřít, kdybych věděl, že na stolci nesedí pevný a odhodlaný panovník.“

„Cos to vyslovil za jméno?“ Konrád se vymrštil z trůnu a z očí mu létaly blesky. „Myslel sis, že se v říši utají, jak lehkomyšní a zrádní jsou potomci českých vévodů? Takového spojence, jako je Vladislav, já nemohu potřebovat!“

„Bože chraň!“ vykřikl Soběslav. „To je omyl, Veličenstvo, velký omyl! To tě jen zmátlo jméno mého syna, protože se ke vši smůle jmenuje stejně jako syn mého bratra Vladislava I. Tehdy mezi námi panovala shoda a pokřtili jsme oba své syny jménem Vladislav. Kdybych tehdy tušil, jakou ostudu můj synovec bude dělat dědičnému jménu, nikdy bych stejnou chybu neopakoval!“

„Takže i tvůj nejstarší syn se jmenuje Vladislav, stejně jako ten, který zradil mého předchůdce, dezertoval z výpravy do Říma a někde v Uhrách propil peníze určené pro vojsko?“ Král Konrád se rozesmál.

„Kdyby jen to, Veličenstvo!“ Soběslav se konečně cítil jistější. „Ten mladík byl dokonce pro svou lehkovážnost ve vyhnanství, a když se vrátil, jeho životem se staly pouze nevázané pitky, zábava a děvky. Věř mi, že tak lehkomyšlného mladíka bych nikdy na trůn Přemyslovců neprosazoval. Zato můj nejstarší syn je statečný a silný. Má jedinou chybu – nese stejné jméno jako bratranec. Přesto bude mým důstojným nástupcem.“

„Říkáš, že tvého prvorozeného syna si zvolili za budoucího knížete i čeští páni?“ Říšský král Konrád přimhouřil oči.

„Tak se stalo, Veličenstvo.“ Soběslav dal do odpovědi všechnu svou pevnou vůli, přesto zazněla nejistě. Král si ale zaváhání v hlase vládnoucího knížete nevšiml.

Zato Soběslav věděl, že vědomě lže. Na poslední poradě v Salské, která předcházela sněmování v Bamberku, sliby i hrozbami vymohl pouze na svých nejbližších českých pánech a stoupencích přísahu věrnosti synovi. Zdaleka ho nepodpořili všichni vlivní předáci, ale s tím si nechtěl teď lámat hlavu. Potřeboval podporu nového krále Konráda a věděl, že pro svého syna udělá všechno. Třeba bude i lhát. Vždyť jeho věrní mu dnes stojí za zády a ti, kteří zatím jeho syna nepodpořili, se jistě přidají k názoru krále.

„Můj syn Vladislav, budoucí český vladař, bude stát pevně na tvé straně, Veličenstvo, a vždy tě podpoří jak ve tvých rozhodnutích, tak i vojenskou silou.“ Soběslav slavnostně pronesl důležité poselství a vzápětí dojatě přijal korouhev, jíž mu král Konrád III. udělil pro syna Vladislava české země v léno a potvrdil tak nástupnictví.

Ted' mohu v klidu třeba i zemřít, když jsem zvítězil, pomyslel si Soběslav a na vratkých nohou opouštěl velkou říšskou přijímací síň. Pouze jeho nejbližší ale věděli, že vratkou chůzi nezpůsobilo dojetí z vítězství, nýbrž celková slabost a stáří vládnoucího Přemyslovce. Proto ani neměli svému knížeti za zlé, že intrikami prosadil na stolec svého syna. Co je na tom, stát na straně vítěze? Na straně vítězů a panovníků je přece moc, a kde je moc, tam je pravda. Kde je moc, tam jsou výhody, bohatství a vliv.

KAPITOLA 2

PODZIM ROKU 1139, ŘEZNO

„Každý máme své příznivce, ale také nepřátele,“ začal zvolna římský král Konrád III. očekávaný proslov a přelétl pohledem zejména početné zástupce z českých zemí. Nejblíže k němu seděl syn vládnoucího vévody Soběslava. Že se dostavili i zástupci moravských údělných knížat, krále velmi potěšilo. Přemyslovský kníže Konrád Znojemský, Vratislav Brněnský i Ota Olomoucký mu prokázali svoji přízeň už při příjezdu. Dokonce i ten mladý Vladislav, pohledný mladík, známý svou bujarou povahou, dnes sedí s ostatními u jednoho stolu a tváří se vážně. Opravdu je to ten nezralý a nespoutaný Přemyslovec, kterému nic není svaté a dokáže se jen bavit a užívat si života? Král si během krátké odmlky uvědomil, že toho nezodpovědného Přemyslovce nemá rád. Nejen jeho! Nemám rád šlechtice a potomky vlivných rodů, na které není spolehnouti, pomyslel si. Ten mladík jednou zradil. Zradí tedy i po druhé. Pro vladaře je nejdůležitější věrnost, a ta mladému Vladislavovi nic neříká!

Král Konrád se vzápětí zahleděl na další zástupce šlechtických rodů z říše. Ano, jsou zde všichni, kterým mohu věřit. Navenek se zatvářil spokojeně.

A ti, kteří zde nejsou, těm věřit nemohu...

„Potřebuji vaši podporu a pomoc,“ pokračoval zvolna v řeči a bedlivě si v duchu promýšlel, jak moc se může na přítomné pány spolehnout. „Potřebuji, abyste mě podpořili a společně se mnou zničili ty, kteří se nesmířili s mou vládou, neustále proti mně vystupují a podrývají můj vliv. Já takový otevřený odpor nestrpím a rozhodl jsem se své nepřátele zničit silou, odejmout jim majetky, zničit jejich sídla a rody jednou provždy,“ hřímal král a hledal na tváři přítomných pochopení a nadšení pro svou věc. Překvapilo ho, že jediný, kdo dává najevo přízeň a nadšení, je Vladislav! Právě ten mladík, kterému nejméně důvěřoval.

„Jistě, rozmyslete si, jakou podporu mi prokážete. Já vám jen mohu říct, že chci zničit svého odpůrce, syna Jindřicha Pyšného, mladého Jindřicha Lva, který mě odmítá uznat římským králem. A cílem mého snažení je dobytí a zničení hradu Weinsberg. Pak bude v říši klid.“

Král Konrád toho měl ještě hodně na srdci, ale pochopil, že především čeští pánové potřebují čas. Takoví už jsou Češi, pomyslel si trpce a raději všechny vyzval k hodování, zábavě a tanci. Že v dalších dnech budou probíhat turnaje a souboje, to věděli a těšili se všichni.

„Já ti, Veličenstvo nabízím své služby,“ přistoupil Vladislav ke králi, když už byla zábava v plném proudu. „Rozumím, o co ti jde, a věř mi, že nebudu váhat a poskytnu ti svoji podporu i oddíl vycvičených vojáků.“

Král Konrád se zamračil. „Tvá pověst, pane, tě předešla,“ pronesl trpce.

„Myslíš pověst nezodpovědného mladého knížete?“ Vladislav se usmál. „Možná přišel čas, abych ti dokázal, že doba mého divokého mládí je pryč.“

„Přijímám tvoji nabídku,“ pronesl král nejistě, protože mu nic jiného nezbývalo. Odmítnout nabízenou pomoc v této chvíli nemohl. To, že nikdo jiný z českých pánů mu ale nedal jasně najevo přízeň, kromě jediného z přemyslovských dědiců, ho velmi rozladilo a zkazilo mu náladu.

„A zrovna ten, od kterého bych pomoc nečekal, ten neváhal mě hned podpořit!“ bručel bez nadšení, když ho se smíchem donutila k tanci jeho nevlastní sestra Gertruda, mladá a půvabná dívka.

„O kom to mluvíš, bratře? O tom přitažlivém mladíkovi, který by se za tebe hned postavil v boji proti tvému úhlavnímu nepříteli? Je to jeden z českých pánů, že? Taky jistě možný dědic trůnu, jestli je z toho jejich přemyslovského rodu. Je tak hezký, bratře! Přijmi jeho pomoc, protože i já bych se s ním ráda znova setkala. Je tak statečný, neváhá a hned by za tebe bojoval!“

Král překvapením zalapal po dechu a musel zpomalit v tanci, aby se nadechl.

„Gertrudo, ty nevíš, co říkáš! A mírni své nadšení. Ten mladý Přemyslovec zradil mého předchůdce, dezertoval a zpronevěřil peníze na tažení.“

„Mně se ale moc líbí,“ Gertruda se zmateně zasníla. „A copak hříchy mládí se musí připomínat, když se nezralý kníže stane statečným a věrným svému králi?“

„Právě věrnost mu chybí!“ vyjel Konrád na nadšenou sestru.

„A jak víš, že se nezměnil? Nedospěl a nezmoudřel? Já ho vidím úplně jinak! Je tak přitažlivý a moc mě zajímá! A jestli se k tobě přidá na výpravě proti Jindřichu Lvovi, uvidíš sám a poznáš, kdo je tím pravým a spolehlivým v boji.“

„Na to, moje milá zapomeň! Nemohu riskovat, že mě zradí.“

Gertruda se zamračila. „Jenže já chci, aby ses s ním spojil a poznal ho. Moc to chci, bratře!“

Konrádovi svitlo. „Tobě se ten mladý Přemyslovec líbí! Ty to chceš kvůli sobě!“

„Pochopils, bratře,“ Gertrudě blýsklo v očích. „Já jsem tak hezkého muže ještě nepotkala, žádný mě tak nepřitahoval a žádného jsem tak moc netoužila poznat. Bratříčku...,“ nasadila prosebný obličej. „Udělej to pro mě, spoj se s ním a dovol mu, aby ti pomohl, dovol mi blíže ho poznat a pak sám uvidíš...“

„Knížata zůstanou u dvora ještě přinejmenším další tři dny,“ pronesl znechuceně a rezignovaně Konrád. „Pokud ty svůj názor nezměníš a zato já bych ho snad změnit mohl, pak uvidíme.“

„Bratře můj milovaný...“ Gertruda se pověsila králi kolem krku. „Věděla jsem, že mě nezklameš a věřím, že si nakonec Vladislava oblíbíš.“

„To nemusím, stačí, kdybych mu mohl věřit. A jestli tvé nadšení pro mladého Přemyslovce ještě vzroste, pak se sám rozhodnu.“

TŘETÍ DEN TURNAJŮ

„Je lepší než ty, bratře! On tě porazil ve střelbě z luku! Vidíš, jak je dobrý a odvážný! On jediný měl totiž odvalu porazit krále, ostatní pánové by si to vůči tobě nedovolili. Vidíš, jsou vystrašení a zbabělí, jen aby se ti zavděčili, neodváží se být lepší!“

Král, který se nejdříve nad odvahou mladého Vladislava mračil, najednou rozjasnil tvář. Podíval se na výsledek turnaje z pohledu své milované sestry a musel uznat, že bystrá

Gertruda má pravdu. Jediný Vladislav měl odvahu porazit v soubojích třeba i samotného krále, jen aby předvedl, jak je zdatný bojovník a ničím se nedá zastrašit. Ostatní knížata sice předváděla své schopnosti, ale nikdy ne tak, aby porazila krále.

„Věrnost, moje milá, ta je důležitá,“ pokýval Konrád zamýšleně hlavou. „Když mu uvěřím, že dokáže být věrný, pak bych v něm mohl mít spolehlivého spojence.“

Gertruda po celou dobu z Vladislava nespustila oči a přemýšlela, jak to jen udělat, aby si král Vladislava oblíbil. Musí! Já jiného za manžela nechci, ujistila se v duchu. Copak ten mladík necítí mé obdivné pohledy?

PO TURNAJÍCH NA VEČERNÍ HOSTINĚ

„Tak už všechno vím, příteli,“ sklonil se k Vladislavovi Radslav, jeden z jeho nejbližších přátel. „Ta dívka, která tě tak okatě sleduje, je sestra krále Konráda, a i když jsou nevlastní sourozenci, král ji prý velmi miluje.“

„To není divu, je opravdu hezká,“ zvedl Vladislav pohled směrem ke Gertrudě a jejich pohledy se setkaly.

„Také je vzdělaná, pohotová, bystrá a král se s ní dokonce i radí,“ pokračoval Radslav, jenže Vladislav ho neposlouchal. Tmavé oči dívky ho tak upoutaly, že od ní nedokázal odtrhnout pohled.

„Měl bys požádat o její ruku,“ vyjelo najednou z Radslava a kníže k němu stočil překvapený pohled.

„Co tě to napadlo? Copak se chci ženit? Na to jsem vůbec nepomyslel. Já jsem zrozený k boji, k turnajům a také chci poznat svět a ne se držet manželčinyh sukní. Přece

nemohu být věrný jedné ženě.“ Ale už když příteli odporoval, pomalu mu docházelo, co všechno by sňatkem se sestrou tak mocného muže a krále získal.

„Tomu, co říkáš, přece sám nevěříš!“ poškleboval se Radslav. „Právě sňatkem s ní bys to všechno měl! A ona je do tebe zamilovaná, toho sis přece musel všimnout.“

„Jenže já jsem se nezamíloval, i když je opravdu hezká a milá...“, zazněla tichá zamyšlená odpověď.

Radslav se znova zašklebil. „Tak proč na ni tak vyzývavě hledíš, když je ti lhostejná?“

V té chvíli se Vladislav zvedl ze svého místa za stolem, na chvíli se zaposlouchal do hudby, jako by přemýšlel, jestli je vhodná pro jeho taneční umění, a vzápětí už obcházel dlouhý stůl.

Gertruda zrudla. Že ji Vladislav jde vyzvat k tanci, o tom nepochybovala.

„Tak teď se uvidí, jestli je náš kníže také schopný myslet na svoji budoucnost, když už pochopil, kterým směrem by se mohla ubírat,“ pronesl Radslav s neskrývaným očekáváním.

Tak teď se uvidí, jestli by ten mladík mohl udělat mou drahou sestru šťastnou, přemýšlel v duchu král a napjatě sledoval dvojici v tanci.

S naprostou nechutí pozorovala okaté námluvy především knížata z českých zemí. Ta neuvěřitelná drzost! Nečekaný krok k výhodnému sňatku a přibuzenství se samotným králem v nich vyvolal těžko skrývaný odpor. Syn vládnoucího Soběslava, ten Vladislav, který měl slíbený nástup na knížecí stolec po svém otci, zuřil nejvíce. Jak to, že mě nenapadlo ucházet se o ruku sestry římského krále? Rozhlédl se po tvářích ostatních přemyslovských knížat a setkal se s výsměšným pohledem Konráda Znojemského.

To máš za to, že se cpeš na trůn, který by po právu měl patřit mně, nejstaršímu z Přemyslovců, říkal jeho výmluvný nenávistný výraz.

RÁNO

„Má milovaná sestra Gertruda mi sdělila své city hned, jakmile v tobě našla zalíbení, přestože já jsem s ní zpočátku nesouhlasil, a ty, pane, dobře víš proč.“ Reakce krále Konráda na Vladislavovu žádost o ruku princezny Gertrudy z nově vládnoucího rodu Štaufů byla jasná a promyšlená.

Zářící a nadšená dívka se bratru Konrádovi dlouho po půlnoci svěřila, že Vladislav je odhodlaný ještě před odjezdem do Čech požádat o její ruku.

„Dobrá tedy. Na slavnostní zasnuby není čas. Souhlasím s vaším sňatkem pouze proto, že chci, aby naše Gertruda byla šťastná, a také musím uznat, že i tvé nadšení pro moji věc, nabídka pomoci zničit nadobro mé nepřátele přišla v pravý čas. Chci věřit, že čas tvého nezodpovědného mládí je nenávratně pryč, a řeknu ti, pane, pouze jedno: Cením si věrnosti!“

„Nezklamou tě, Veličenstvo,“ zazněla jasná odpověď.

„Čeká nás náročná doba válčení a cestování. Datum vašeho sňatku proto stanovíme podle okolností.“

Gertruda zářila, Vladislav jí s úsměvem obdivovatele políbil ruku.

„A teď přišel čas, abych oznámil všem přítomným říšským knížatům, že přemyslovský kníže Vladislav požádal o tvoji ruku a já se sňatkem souhlasím. Půjďme do hodonín sítě, aby se tu nečekanou novinu dozvěděli hosté ještě před odjezdem na svá panství.“

KAPITOLA 3

VYŠEHRADEK, ZAČÁTEK LEDNA ROKU 1140

„Našemu dnešnímu setkání nerozumím,“ sklonil se jeden z potomků přemyslovské moravské větve Ota Olomoucký k Vratislavovi, který vládl v Brně.

„Také jsem zvědavý, co se bude dít,“ přikývl Vratislav Brněnský. „Všichni se tváří tak důležitě, jako by jim šlo o spiknutí, revoltu proti dávno rozhodnuté věci.“

„A také půjde!“ vmísil se do hovoru další, nejstarší z přemyslovských dědiců Konrád Znojemský.

„Ty víš více než my, Konráde?“

„Copak není všem známo, že vládnoucího Soběslava už dlouho sužují bolesti a nemoc? Každý ví, že je téměř na smrtelné posteli.“

„Na tom snad tajným rokováním nic nezměníme,“ pochyboval Ota Olomoucký, ale Konrád se pohrdlivě ušklíbl.

„Na smrti Soběslava jistě ne, ale na jeho nástupci se, pokud vím, většina českých pánů neshodne.“

„Ale vždyť Soběslav už synovi nástupnictví zajistil i u krále Konráda,“ namítl Vratislav.

„To ano, jenže lhal o jeho podpoře v Čechách a taková lež se neodpouští. Zdaleka ne všechna knížata Soběslavova syna Vladislava podpořila, ani je tehdy do Sadské ne-

pozval, protože věděl, že by se postavili proti. Ale králi Konrádovi nástupnictví syna sdělil jako hotovou věc. Soběslav nerespektoval stařešinský zákon Břetislava I., že vlády se má ujmout nejstarší z Přemyslovských knížat.“

„A to jsi ty, Konráde!“ svitlo konečně Otovi. „Ty, ze znojemské linie přemyslovského rodu!“

Konrád neopověděl, pouze se samolibě pousmál. „No, alespoň víte, čím se bude dnešní tajné setkání českých pánů a knížat zabývat.“

Proč ale tajné jednání zde na Vyšehradě svolal Načerad? přemýšlel v duchu Ota. Protože je jedním z těch, kterých se Soběslav na názor nezeptal? O podporu pro syna nepožádal? Načerad je zdatný vyjednávač a mluvčí českých pánů, kteří Soběslava nepodporovali, a nebudou tedy ani prosazovat na trůn jeho syna. Že by ale právě ti stejní šlechtici chtěli na trůně Konráda? Ota bezděčně zavrtěl hlavou. To se mi nezdá. Tak o co jde? Vlastně... o koho jde?

Načerad se ujal slova.

Napjaté ticho v sále se náhle změnilo v nesouhlasný hukot, sotva vyslovil jméno toho, koho by čeští páni, jejichž jménem promlouval, navrhovali za nového knížete.

Vladislav? Ten druhý Vladislav? Sice také Přemyslovec, ale určitě není předurčený vládnout!

Nezralý, nezodpovědný mladík, lehkomyšlný...

Načerad vyčkával. Nechal pány, kteří byli návrhem zaskočení, aby ze sebe dostali pocity překvapení a nesouhlasu, které v nich jméno toho druhého Vladislava vyvolalo, a pak znova promluvil.

„Kníže Soběslav naše postavení a vliv přehlížel, neradil se s námi, pohrdal našimi názory. Bude jeho syn jiný? Nebude!“ hřímal Načerad a s uspokojením sledoval, že mu pánové naslouchají. „A to, co říkáte, výtky, které máte